

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2018

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie VI Wydział Rodzinny i Nieletnich

w następującym składzie :

Przewodniczący : SSR Barbara Ciwińska

Protokolant : Paulina Kowalczyk

po rozpoznaniu w dniu 30. 01. 2018r. w Warszawie na rozprawie

sprawy nieletnich:

K. J. (1), córki W. i M., urodzonej (...) w W., zam. w W. przy ul. (...);

K. L. (1), córki K. i M., urodzonej (...) w W., zam. w W. przy ul. (...);

A. K., córki M. i M., urodzonej (...) w G., zam. w W. przy ul. (...)m, (...);

o czyn karalny z art. 190a § 1 kodeksu karnego poprzez to, że w okresie od 1 grudnia 2015 roku do 21 czerwca 2016 roku w W. przy ul. (...) na terenie Gimnazjum nr (...) działając wspólnie i w porozumieniu poprzez słowne komentarze uporczywie nękały małoletnią N. M., lat 15, u której wzbudziły uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, w wyniku czego nastąpiło istotne pogorszenie się jej stanu zdrowia psychicznego.

postanawia :

- 1) uznać, że nieletnie K. J. (1), K. L. (1) i A. K. popełniły zarzucany im czyn karalny,
- 2) zobowiązać każdą z nieletnich do odpracowania 10 godzin prac społecznych w terminie miesiąca od uprawomocnienia się orzeczenia,
- 3) rodziców nieletnich obciążyć kosztami postępowania w ten sposób, że zobowiązać ich do pokrycia kosztów wydanej w sprawie opinii biegłych i nakazać pobrać na rzecz Skarbu Państwa Kasa Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie od:

- W. i M. J. kwotę 465 (czteryście sześćdziesiąt pięć) złotych,

- M. K. (1) i M. K. (2) kwotę 465 (czteryście sześćdziesiąt pięć) złotych,

- M. i K. L. (2) kwotę 464 (czteryście sześćdziesiąt cztery) złote,

a w pozostałym zakresie koszty postępowania przejąć na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 5 sierpnia 2016 roku tutejszy Sąd wszczął z urzędu postępowanie wobec nieletnich: K. J. (1), córki W. i M., urodzonej (...) w W., zam. w W. przy ul. (...), K. L. (1), córki K. i M., urodzonej (...) w W., zam. w W. przy ul. (...) oraz A. K., córki M. i M., urodzonej (...) w G., zam. w W. przy ul. (...) o czyn karalny z art. 190a § 1 Kodeksu karnego poprzez to, że w okresie od 1 grudnia 2015 roku do 21 czerwca 2016 roku w W. przy ul. (...) na terenie Gimnazjum nr (...) działając wspólnie i w porozumieniu poprzez słowne komentarze uporczywie nękały małoletnią N. M., lat 15, u której wzbudziły uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, w wyniku czego nastąpiło istotne pogorszenie się jej stanu zdrowia psychicznego (k. 24)

Postanowieniem z dnia 19 października 2016 roku tutejszy Sąd skierował strony do mediacji o przeprowadzenie, której zwrócił się w terminie 2 miesięcy do odpowiedniej poradni psychologiczno – pedagogicznej lub do Fundacji (...)ul. (...). (...), (...)-(...) W.(k. 57)

W dniu 23 listopada 2016 roku w Fundacji (...) odbyły się spotkania informacyjne z każdą ze stron z osobna. W spotkaniach uczestniczyły małoletnie wraz z przedstawicielami ustawowymi i spotkania były prowadzone przez dwóch stałych mediatorów. Podczas spotkania jedna ze stron zwróciła się z prośbą do mediatorów o przekazanie drugiej stronie propozycji dotyczącej wysokości odszkodowania, której druga strona nie zaakceptowała (k. 76 sprawozdanie z przeprowadzenia postępowania mediacyjnego)

Prokurator Prokuratury Rejonowej W. O. w W., który pismem z dnia 19 stycznia 2018 roku zgłosił swój udział w postępowaniu (k. 236) na rozprawie sądowej w dniu 30 stycznia 2018 roku po zapoznaniu się z materiałem dowodowym oświadczył, że działania nieletnich były uporczywe i skutkiem działania nieletnich jest stan zdrowia psychicznego pokrzywdzonej stwierdzony opinią. Wniósł on o ustalenie, iż małoletnie dopuszczały się zarzucanych czynów i wniósł o orzeczenie środków wychowawczych. Pełnomocnik nieletnich na rozprawie sądowej w dniu 30 stycznia 2018 roku wniósł o ustalenie, że nieletnie nie popełniły czynu karalnego, zaś matka pokrzywdzonej N. K. H. wniosła o to, aby nieletnie przeprosiły małoletnią N. M..

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Nieletnie K. J. (1), K. L. (1) i A. K. w roku szkolnym 2015/2016 były uczennicami klasy (...)nr (...) w W.przy ul. (...). Razem z nimi do klasy uczęszczała również małoletnia N. M.. (okoliczności bezsporne)

Początkowo relacja K. J. (1), K. L. (1) i A. K. z N. M. układała się poprawnie i dziewczynki zaprzyjaźniły się. Później jednak, gdy N. M. zaczęła sympatyzować z innymi uczennicami doszło pomiędzy nimi do nieporozumień i ich relacje uległy drastycznemu pogorszeniu. Od dnia 1 grudnia 2015 roku K. J. (1), K. L. (1) i A. K. zaczęły szykanować N. M. w ten sposób, że wyśmiewały ją z powodu jej wyglądu, używając w stosunku do niej słów „ty gruba (...), tłuszcz ocieka Ci z nóg” oraz zaczęły namawiać ją do popełnienia samobójstwa używając w stosunku do niej słów „kiedy się w końcu utopisz”, „przyjdę na twój pogrzeb”, „kiedy się zabijesz”, „kiedy umrzesz, bo nie pasujesz do tego społeczeństwa” itp. Powyższe słowne komentarze były wyjątkowo złośliwe dla małoletniej N. M., która znajdowała się w fazie dorastania i chciała być akceptowana przez rówieśników z klasy. Pomimo tego, że N. M. prosiła, aby K. J. (1), K. L. (1) i A. K. przestały zachowywać się niewłaściwie wobec niej, dziewczynki nie zmieniły swojego sposobu zachowania i mówiły np., że „N. M. nie zasługuje na szacunek”. Każdego dnia małoletnia N. M. słyszała od swoich koleżanek z klasy, że „jest gruba (...)”, że „nie powinna się ubierać, tak jak się ubiera”, że „po co tak w ogóle żyje”. Wyśmiewały ją w czasie lekcji szkolnych oraz podczas „zielonej szkoły”. N. M. żyła w atmosferze dręczenia i prześladowania jej osoby. Bała się przy tym zgłaszać niewłaściwe zachowania nauczycielom, obawiając się reakcji ze strony K. J. (1), K. L. (1) i A. K.. W wyniku doznawanej przemocy ze strony koleżanek z klasy małoletnia N. M. zaczęła wierzyć, że to co mówią jej koleżanki na jej temat jest prawdą. N. M. przestała akceptować siebie, miała niską samoocenę, była nerwowa, niespokojna, płaczliwa, miała myśli i zamiary samobójcze, samookaleczała się. W wyniku wyśmiewania doznała zaburzeń adaptacyjnych pod postacią reakcji depresyjnej. Występowało u niej poczucie lęku i zagrożenia oraz istotnie naruszona została jej prywatność. Z powodu wyśmiewania przez nieletnie K. J. (1), K. L. (1) i A. K. od 2016 roku małoletnia N. M. czterokrotnie przebywała w szpitalu psychiatrycznym w J.z rozpoznaniem zaburzeń depresyjno-lękowych oraz (...), gdzie była leczona farmakologicznie i była prowadzona wobec niej psychoterapia. Małoletnia N. M. była również leczona psychiatrycznie ambulatoryjnie w (...) dla (...). Z uwagi na powyższe w dniu 21 czerwca 2016 roku matka małoletniej N. M. złożyła ustne zawiadomienia o przestępstwie na szkodę jej małoletniej córki. (e-protokół rozprawy z dnia 25 kwietnia 2017 roku oraz z dnia 22 czerwca 2017 roku, 241-242, 243-244 zeznania K. H., e-protokół rozprawy z dnia 22 czerwca 2017 roku, 242 zeznania N. M., k. 15-16 oraz e-protokół rozprawy z dnia 22 czerwca 2017 roku zeznania K. S., e-protokół rozprawy z dnia 22 czerwca 2017 roku zeznania R.C., e-protokół rozprawy z dnia 22 czerwca 2017 roku zeznania D. B., e-protokół rozprawy z dnia 22 czerwca 2017 roku zeznania D. P., k. 1-4 protokół ustnego zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej, k. 8-12 notatki urzędowe, k. 13-14 kserokopia pamiętnika, k. 120 kserokopia zaświadczenia ze Szpitala, k. 130-131 oświadczenie

dyrektora szkoły, k. 138-142 wydruki z korespondencji elektronicznej, k. 174-179 opinia sądowo-psychologiczno-psychiatryczna)

Nieletnia **K. J. (1)** urodzona dnia (...) (16,5 roku) nie przyznała się do popełnienia zarzucanych jej czynów. Nieletnia w przeszłości była harcerką. Osiągała dobre wyniki w nauce, przez wiele lat trenowała lekkoatletykę, była wolontariuszką. Rodzice nieletniej są rozwiedzeni i nieletnia mieszka razem z matką. Matka nieletniej posiada wykształcenie wyższe, jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę na stanowisku specjalisty ds. wsparcia sprzedaży i pozostaje w związku partnerskim. Nieletnia mieszka razem z matką, bratem oraz dwójką dzieci partnera matki. Sytuacja finansowa rodziny nieletniej jest bardzo dobra. Ojciec nieletniej mieszka w P.. Matka nieletniej jest zaangażowana w sprawy córki i jest zorientowana w jej sytuacji szkolnej oraz zapewnia córce odpowiednie formy spędzania wolnego czasu. (e-protokół rozprawy z dnia 25 kwietnia 2017 roku zeznania K. J. (1), k. 242-243 zeznania M. J., k. 44-45, 47 kserokopia świadectwa szkolnego, k. 74-75 sprawozdanie z wywiadu środowiskowego, k. 101-103 zaświadczenia i opinie, k. 104-105 wykaz ocen)

Nieletnia **K. L. (1)** urodzona (...) w W. (17 lat) nie przyznała się do popełnienia zarzucanych jej czynów. Rodzice nieletniej posiadają wykształcenie wyższe, nie posiadają nałogów i nie byli karani. Matka nieletniej jest zatrudniona na stanowisku dyrektora wydawnictwa, zaś ojciec nieletniej jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę na stanowisku kierownika wydziału. Nieletnia ma starszą siostrę, która jest studentką. Nieletnia z rodziną mieszka w dwupokojowym mieszkaniu własnościowym, sytuacja finansowa rodziny nieletniej jest dobra. Rodzice nieletniej interesują się losem córki, jej sytuacją szkolną i zapewniają jej odpowiednie formy spędzania wolnego czasu. Nieletnia cieszyła się dobrą opinią w szkole, brała aktywny udział w reprezentowaniu szkoły w zawodach sportowych, osiągała dobre wyniki w nauce, była harcerką oraz przez wiele lat była wolontariuszką. (e-protokół rozprawy z dnia 25 kwietnia 2017 roku zeznania K. L. (1), k. 49 kserokopia świadectwa szkolnego, k. 50-51, 67, 68, 98 opinie o nieletniej, k. 70-71 sprawozdanie z wywiadu środowiskowego, k. 99-100, 236-237 wykaz ocen)

Nieletnia **A. K.** urodzona (...) w G. (blisko 17 lat) nie przyznała się do popełnienia zarzucanych jej czynów. Rodzice nieletniej posiadają wykształcenie wyższe i nie byli karani. Matka nieletniej jest zatrudniona na stanowisku specjalisty ds. delegacji zagranicznych, zaś ojciec nieletniej jest fakturzystą. Matka nieletniej nie posiada nałogów, zaś ojciec nieletniej pali nałogowo papierosy. Nieletnia ma również brata, który ma blisko 8 lat. Nieletnia z rodziną mieszka w trzypokojowym mieszkaniu własnościowym, sytuacja finansowa rodziny nieletniej jest dobra. Rodzice nieletniej interesują się losem córki, jej sytuacją szkolną i zapewniają jej odpowiednie formy spędzania wolnego czasu. Nieletnia cieszyła się dobrą opinią w szkole, osiągała dobre wyniki w nauce i przez wiele lat była wolontariuszką. (e-protokół rozprawy z dnia 25 kwietnia 2017 roku zeznania A. K., k. 38-39 kserokopia świadectwa szkolnego, k. 72-73 sprawozdanie z wywiadu środowiskowego, k. 106-109 zaświadczenia i opinie, k. 110-111, 238-239 wykaz ocen)

Małoletnia **N. M.** ma 16 lat i nie sprawia problemów wychowawczych. Matka małoletniej – K. H. posiada wykształcenie średnie i pozostaje w związku małżeńskim, z którego posiada drugą małoletnią córkę. N. M. mieszka wraz ze swoją matką, przyrodnią siostrą oraz ojczymem. Ojciec małoletniej mieszka w Grecji i od urodzenia nie bierze udziału w opiece i wychowaniu córki. N. M. kilkakrotnie zmieniała szkoły ze względu na przeprowadzkę do W. i ze względu na czasowy pobyt w Wielkiej Brytanii z matką oraz z uwagi na problemy w relacjach z rówieśnikami. Małoletnia jest osobą wrażliwą, o cechach osobowości neurotycznej, ze skłonnością do załamań nerwowych w sytuacjach trudnych, z niską tolerancją na stres, chwiejnością emocjonalną i obniżoną samooceną. Przed przyjęciem do gimnazjum nie miały miejsca zdarzenia, w których małoletnia była pokrzywdzona przez czyny karalne. Obecnie N. M. jest uczennicą pierwszej klasy technikum gastronomiczno – hotelarskiego i osiąga bardzo dobre wyniki w nauce. W obecnej szkole posiada prawidłowe relacje rówieśnicze i jest akceptowana przez rówieśników i nauczycieli. Bierze udział w konkursach recytatorskich. Obecnie jej stan psychiczny uległ poprawie, wraca do równowagi psychicznej i jest w trakcie wycofywania leków. Biegli psychiatry oraz psycholog rozpoznali u niej zaburzenia adaptacyjne pod postacią reakcji depresyjnej na skutek przemocy rówieśniczej w szkole w fazie reemisji objawów. Zdaniem biegłych wskazana jest psychoterapia małoletniej, kontynuowanie leczenia psychiatrycznego oraz warsztaty umiejętności rodzicielskich dla jej matki i ojczyma. (e-protokół rozprawy z dnia 25 kwietnia 2017 roku oraz z dnia 22 czerwca 2017 roku, 241-242,

243-244 zeznania K. H., e-protokół rozprawy z dnia 22 czerwca 2017 roku, 242 zeznania N. M., k. 174-179 opinia sądowo-psychologiczno-psychiatryczna)

Powołany stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie ujawnionych dokumentów. Sąd nie miał wątpliwości co do ich autentyczności, jak również strony postępowania nie kwestionowały ich mocy dowodowej.

Sąd oparł się również na opinii sądowo-psychologiczno-psychiatrycznej (k. 174-179) sporządzonej przez dwóch biegłych psychiatrów oraz biegłego psychologa, jako pochodzącej od osób obcych dla nieletnich, specjalistów posiadających odpowiedni zasób wiedzy w dziedzinie psychiatrii i psychologii.

Sąd postanowił oddalić wniosek dowodowy złożony przez pełnomocnika nieletnich o zobowiązanie wskazanych przez matkę pokrzywdzonej placówek zdrowotnych do udostępnienia całości dokumentacji dotyczącej małoletniej pokrzywdzonej oraz o dopuszczenie dowodu z pisemnej uzupełniającej opinii sądowo-psychologiczno-psychiatrycznej. Wskazać należy bowiem, że matka małoletniej pokrzywdzonej oświadczyła, że nie dysponuje dokumentacją, której dostarczenie wnosił pełnomocnik nieletnich. Zważyć również należało, iż w toku niniejszego postępowania przeprowadzono dowód z opinii sądowo-psychologiczno-psychiatrycznej, która nie budziła zastrzeżeń Sądu i przeprowadzenie wnioskowanego dowodu służyłoby jedynie przedłużeniu postępowania. Należy przy tym pamiętać, że subiektywne przekonanie strony o wadliwości sporządzonych opinii biegłych, dowolne twierdzenie, że są one błędne, czy też sprzeczne, w żadnym razie nie może decydować o obowiązku dopuszczenia przez sąd kolejnych opinii, w tym opinii uzupełniających. Jeżeli opinia biegłego jest przekonująca i zupełna dla sądu, który swoje stanowisko w tym względzie uzasadnił, to fakt, że opinia nie jest przekonująca (niepełna) dla stron procesowych, nie jest przesłanką dopuszczenia kolejnej opinii.

Do ustaleń faktycznych w sprawie wykorzystano również zeznania pokrzywdzonej N. M., jak i jej matki K. H., które w ocenie Sądu były spójne i logiczne. Powyższe zeznania znalazły również potwierdzenie w zebranej w sprawie dokumentacji, w tym również w opinii sądowo-psychologiczno-psychiatrycznej (k. 174-179). Dlatego też Sąd nadał powyższym zeznaniom przymiot w pełni wiarygodnych, prawdziwych i faktycznie podających fakty i okoliczności które w rzeczywistości zaistniały, i to w czasie i w okolicznościach przez pokrzywdzoną wskazywanych i określanych.

W sprawie wykorzystano również zeznania przesłuchanego w sprawie świadka K. S., która była uczennicą tej samej klasy, do której uczęszczały nieletnie oraz pokrzywdzona. W złożonej relacji świadek szczegółowo opisała niewłaściwe zachowania jakich dopuściły się nieletnie wobec małoletniej pokrzywdzonej. Relacja przedstawiona przez świadka była logiczna, zgodna z doświadczeniem życiowym oraz również spójna z relacją przedstawioną przez pokrzywdzoną N. M., której Sąd dał w pełni wiarę. Dlatego też Sąd uznał zeznania świadka K. S. za w pełni wiarygodne. Zważyć przy tym należało, iż świadek K. S. jest osobą obcą dla stron postępowania i nie miała w ocenie Sądu żadnych powodów, aby składać fałszywe zeznania w tym zakresie.

Sąd przy ustalaniu stanu faktycznego w sprawie jedynie częściowo dał wiarę zeznaniom świadka R. C. i świadka D. B., którzy byli uczniami tej samej klasy, do której uczęszczały nieletnie oraz pokrzywdzona. Sąd nie dał wiary przede wszystkim tej części zeznań ww. świadków, w której wskazywali, że nie zaobserwowali żadnej sytuacji, w której nieletnie zaczepiały małoletnią pokrzywdzoną oraz zachowywały się wobec niej nieodpowiednie. Zdaniem małoletniej oraz świadka K. S. takie sytuacje miały miejsce codziennie i miały miejsce przy wszystkich uczniach klasy. Dlatego też kwestią oczywistą jest to, iż R. C. i D. B. z racji tego, iż uczęszczali do tej samej klasy co strony postępowania musieli zaobserwować opisane przez pokrzywdzoną wydarzenia. Zważyć przy tym należy, iż z relacji uzyskanej od pokrzywdzonej wynika, że świadek R. C. również zachowywała się wobec niej niewłaściwie.

Sąd przy ustalaniu stanu faktycznego wziął również pod uwagę zeznania świadka D. P., która jest dyrektorem gimnazjum, do którego uczęszczały nieletnie oraz pokrzywdzona. Świadek w złożonych zeznaniach przedstawiła działania, które podjęła w ramach pełnionej funkcji, w związku z zawiadomieniem uzyskanym od matki małoletniej pokrzywdzonej dotyczącym niewłaściwych zachowań, których dopuściły się koleżanki z klasy wobec jej córki. Zeznania świadka należało ocenić jako logiczne, spójne i zgodne z zebraną w sprawie dokumentacją.

Sąd nie dał wiary zeznaniom złożonym przez nieletnie K. J. (1), K. L. (1) i A. K. w zakresie, w jakim nie przyznały się do popełnienia zarzucanych im czynów. Ich zeznania w tym zakresie były sprzeczne z zeznaniami pokrzywdzonej N. M. i jej matki oraz świadka K. S., która była uczennicą tej samej klasy, do której uczęszczały nieletnie oraz pokrzywdzona, którym Sąd dał w pełni wiarę. Sąd uznał powyższą część zeznań nieletnich za przejaw przyjętej przez nich linii obrony, mającej na celu jedynie uniknięcie odpowiedzialności za popełnione czyny karalne.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Jak wynika z przepisu art. 1 § 1 pkt 1 i 2 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U.2016.1654 t.j. z dnia 2016.10.10), przepisy tej ustawy stosuje się w zakresie: postępowania w sprawach o czyny karalne – w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu lat 13, ale nie ukończyły lat 17. Przewidziane w ustawie działania podejmuje się w wypadkach, gdy nieletni wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuści się czynu karnego (art. 2). Czynem karnym według ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich rozumie się czyn zabroniony przez ustawę jako przestępstwo lub przestępstwo skarbowe albo wykroczenie określone w art. 50a, art. 51, art. 69, art. 74, art. 76, art. 85, art. 87, art. 119, art. 122, art. 124, art. 133 lub art. 143 Kodeksu wykroczeń. Czynem karnym jest więc każde przestępstwo i to niezależnie od przewidzianego dla niego trybu ścigania: ścigane z oskarżenia prywatnego, na wniosek, ścigane z oskarżenia publicznego. Forma popełnienia przestępstwa nie jest w tym względzie decydująca.

Nieletnie K. J. (1), K. L. (1) i A. K. przez to, że w okresie od 1 grudnia 2015 roku do 21 czerwca 2016 roku w W. przy ul. (...) na terenie Gimnazjum nr (...) działając wspólnie i w porozumieniu poprzez słowne komentarze uporczywie nękały małoletnią N. M., lat 15, u której wzbudziły uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, w wyniku czego nastąpiło istotne pogorszenie się jej stanu zdrowia psychicznego dopuściły się czynu karnego wskazanego w art. 190a § 1 Kodeksu karnego (dalej k.k.)

Odpowiedzialności z art. 190a § 1 k.k. podlega ten, kto przez uporczywe nękanie innej osoby lub osoby jej najbliższej wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia lub istotnie narusza jej prywatność. Przedmiotem ochrony typu czynu zabronionego określonego w art. 190a § 1 k.k. jest wolność od poczucia zagrożenia, a także wolność od wkraczania innych, bez zgody zainteresowanego, w chronioną konstytucyjnie sferę prywatności. Zachowanie realizujące znamiona typu z art. 190a § 1 k.k. ma polegać na uporczywym nękaniu innej osoby. Nękanie może przybrać bardzo różne formy. Mogą to być rozmowy telefoniczne, połączenia SMS, kontakty e-mailowe, nachodzenie w miejscu pracy, zaczepianie na ulicy, nagabywanie w domu, obserwowanie i śledzenie, narzucanie się z upominkami. Nie mogą to być przy tym czynności jednorazowe. O nękaniu może być mowa wtedy, gdy zachowania takie są wielokrotne. Mogą to być powtarzające się zachowania jednorodne lub różnorodne, np. telefony i nachodzenie w mieszkaniu lub w miejscu pracy. Nękanie jest zaś uporczywe, gdy zachowania składające się na nie są kontynuowane pomimo wyraźnego sprzeciwu osoby będącej przedmiotem działań nękającego. (por. Wróbel W. (red.), Zoll A. (red.), Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Część I. Komentarz do art. 117-211a, WKP 2017). Zgodnie z przyjętym orzecnictwem „o uporczywym zachowaniu się sprawcy świadczyć będzie z jednej strony jego szczególne nastawienie psychiczne, wyrażające się w nieustępliwości nękania, tj. trwaniu w swego rodzaju uporze, mimo próśb i upomnień pochodzących od pokrzywdzonego lub innych osób o zaprzestanie przedmiotowych zachowań, z drugiej natomiast strony - dłuższy upływ czasu, przez który sprawca je podejmuje. Skutkiem zachowania się sprawcy musi być wytworzenie u pokrzywdzonego uzasadnionego poczucia zagrożenia lub poczucia istotnego naruszenia jego prywatności (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 19 lutego 2014 r., II AKa 18/14, LEX nr 1439334). Tak więc znamie „uporczywie” oznacza charakter postępowania sprawcy które albo ma trwać przez pewien czas albo powtarzać się kilkakrotnie, też wielokrotnie.

W kontekście powyższego odnosząc się do zebranego w sprawie materiału dowodowego, to analiza jego i ocena w sposób niewątpliwy i niepodlegający kwestionowaniu wykazała sprawstwo nieletnich K. J. (1), K. L. (1) i A. K. odnośnie popełnienia zarzucanych im czynów, a wyczerpujących ustawowe znamiona występku określonego w art. 190a § 1 k.k.. Potwierdzeniem tego są przede wszystkim zeznania pokrzywdzonej N. M. i jej matki oraz świadka K. S., która była uczennicą tej samej klasy, do której uczęszczały nieletnie oraz pokrzywdzona. Zeznania pokrzywdzonej,

potwierdzone depozycjami wymienionych świadków oraz treścią złożonej do akt sprawy dokumentacji, jednoznacznie wskazywały, że zachowania przypisane nieletnim K. J. (1), K. L. (1) i A. K. z pewnością można określić mianem uporczywych, gdyż powtarzały się one często, prawie każdego dnia, w którym miały miejsce zajęcia lekcyjne, gdy pokrzywdzona była w szkole. Ponadto ingerowały one w prywatność pokrzywdzonej, gdyż były one obraźliwe i złośliwe oraz bezpośrednio odnosiły się do jej wyglądu, zachowania oraz nawoływały do tego, aby małaletnia pokrzywdzona sama czyniła sobie krzywdę i popełniła samobójstwo „bo nie pasuje do tego społeczeństwa”. Pokrzywdzona w wyniku zachowania nieletnich koleżanek nie mogła czuć się swobodnie przychodząc do szkoły, gdyż miała poczucie, że jej koleżanki z klasy, gdy przekroczy próg szkoły będą się nad nią znęcały i ją gnębiły. Działania nieletnich uniemożliwiały normalne funkcjonowanie pokrzywdzonej N. M. w szkole i w wyniku sformułowań kierowanych w stosunku do niej przez nieletnie K. J. (1), K. L. (1) i A. K. małaletnia N. M. przestała akceptować siebie, miała niską samoocenę, stała się nerwowa, niespokojna, płacziwa, miała myśli i zamiary samobójcze, samookaleczała się. Z powodu wyśmiewania przez nieletnie K. J. (1), K. L. (1) i A. K. od 2016 roku małaletnia N. M. czterokrotnie przebywała w szpitalu psychiatrycznym w J. z rozpoznaniem zaburzeń depresyjno-lękowych oraz (...), gdzie była leczona farmakologicznie i była prowadzona wobec niej psychoterapia.

Przypisane nieletnim czyny miały charakter celowy. W ustalonym stanie faktycznym K. J. (1), K. L. (1) i A. K. mogły zachować się zgodnie z prawem i nie zachodziły żadne okoliczności, które wyłączałyby ich odpowiedzialność. Ponadto, przypisane nieletnim czyny były bezprawne, a stopień ich społecznej szkodliwości jest wyższy niż znikomy.

Zgodnie z treścią preambuły do ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, celem podstawowym powyższej ustawy jest przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości nieletnich i stwarzanie warunków powrotu do normalnego życia nieletnim, którzy popadli w konflikt z prawem bądź z zasadami współżycia społecznego. Jednocześnie ustawa zmierza do realizacji drugiego celu podstawowego, jakim jest dążenie do umacniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej i poczucia odpowiedzialności rodzin za wychowanie nieletnich na świadomych swych obowiązków członków społeczeństwa. Zgodnie z art. 3 § 2 ww. Ustawy, w postępowaniu z nieletnim bierze się pod uwagę osobowość nieletniego, a w szczególności wiek, stan zdrowia, stopień rozwoju psychicznego i fizycznego, cechy charakteru, a także zachowanie się oraz przyczyny i stopień demoralizacji, charakter środowiska oraz warunki wychowania nieletniego. Zgodnie zaś z art. 3 §1 Ustawy, w sprawie nieletniego należy kierować się przede wszystkim jego dobrem, dążąc do osiągnięcia korzystnych zmian w osobowości i zachowaniu się nieletniego oraz zmierzając w miarę potrzeby do prawidłowego spełnienia przez rodziców lub opiekuna ich obowiązków wobec nieletniego, uwzględniając przy tym interes społeczny. W tym celu Sąd może zastosować środki wychowawcze lub środek poprawczy z art. 6 i 10 Ustawy. Artykuł 6 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich wskazuje na cztery grupy środków, jakie sąd rodzinny może docelowo stosować wobec nieletnich. Są to: 1) środki wychowawcze, 2) środek poprawczy, 3) inne środki zastrzeżone przez ustawę, jakimi są środki leczniczo-wychowawcze, wyszczególnione w art. 12 u.p.n. oraz 4) środki przewidziane w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym z określonymi wyłączeniami. Zestaw grup sądowych środków możliwych do docelowego stosowania wobec nieletnich zawarty w art. 6 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich jest zupełny. Wobec nieletnich sąd rodzinny może m.in. zobowiązać do określonego postępowania, a zwłaszcza do naprawienia wyrządzonej szkody, do wykonania określonych prac lub świadczeń na rzecz pokrzywdzonego lub społeczności lokalnej, do przeproszenia pokrzywdzonego, do podjęcia nauki lub pracy, do uczestniczenia w odpowiednich zajęciach o charakterze wychowawczym, terapeutycznym lub szkoleniowym, do powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach albo do zaniechania używania alkoholu lub innego środka w celu wprowadzania się w stan odurzenia (art. 6 pkt 2). Zobowiązanie nieletniego do określonego postępowania powinno być zawsze dostosowywane do sytuacji faktycznej związanej z rodzajami nagannych zachowań, jakich dopuszcza się nieletni oraz do jego indywidualnych potrzeb wychowawczych. Dobór zobowiązań zależy przede wszystkim od rodzaju problemu, jaki stwarza dany nieletni oraz od tego, w jakim zakresie trzeba go dyscyplinować, edukować, leczyć, chronić przed szkodliwymi uzależnieniami, separować od negatywnych wpływów różnych środowisk, uczyć odpowiedzialności za własne zachowania, a także od tego, czego od danego nieletniego można wymagać, mając na uwadze jego wiek i cechy osobiste.

W pkt 2 postanowienia Sąd zobowiązał każdą z nieletnich do odpracowania 10 godzin prac społecznych w terminie miesiąca od uprawomocnienia się orzeczenia. Nieletnie winny bowiem głęboko przemyśleć swój dotychczasowy stosunek do człowieka, ponieważ pomimo tego, iż mają one pozytywną opinię w szkole ich wyjątkowo bolesne i bezczelne komentarze wobec koleżanki wskazują na ich niedojrzałość emocjonalną, brak odpowiedzialności i brak dobrego wychowania. Nieletnie działając razem miały znaczną przewagę nad swoją słabszą koleżanką i mogły czuć się bezkarnie dokuczając jej często i boleśnie. Takie zachowania są jednak patologiczne, nawet jeśli popełniają je dzieci z tzw. „z dobrych domów”. Tym bardziej takie osoby powinny być świadome norm prawnych, społecznych i moralnych, które zabraniają krzywdzenia i działania na szkodę innych osób. Wykonywanie więc prac społecznych będzie więc dla nieletnich okazją do przemyślenia swoje zachowania i poniesienia jego negatywnych konsekwencji prawnych. Nieletnie niestety wykazywała postawę buntowniczą, wspierane postawą swoich rodziców zaprzeczających prawdzie oczywistej w tej sprawie – że nieletnie wygłaszały aroganckie komentarze i sprawiały ból swojej koleżance. Tego nic nie usprawiedliwia. I nawet gdyby nie był to czyn karalny każdy człowiek uświadomiwszy sobie, iż uczynił komuś krzywdę, czy nawet przykrość innej osobie powinien ją za to przeprosić. Tej prostej zasady uczone są wszystkie dzieci w każdym domu i w każdej szkole. Niestety nieletnie K. J. (1), K. L. (1) i A. K. w tej sprawie nie uznały, iż dokuczając i obrażając koleżance N. M. sprawiają jej ból – choć wydawałoby się to oczywiste dla każdego świadka takiej sytuacji. Fakt, że nieletnie są nastolatkami tego nie usprawiedliwia, nawet jeśli są osobami niedojrzałymi, to takie proste zasady jak szacunek dla każdego człowieka powinny zachowywać. Brak tego szacunku dla koleżanki świadczy o nieprawidłowym wychowaniu dziewczynek, które zachowywały się wyjątkowo arogancko i egoistycznie. To powinno ulec zmianie w toku ich dalszego wychowania, jednakże sąd pozostawił to do dalszej pracy ich rodziców. Z uwagi na brak skruchy po stronie nieletnich Sąd uznał, iż powinny one zostać potraktowane surowo, aby nauczyły je to ponoszenia odpowiedzialności za swoje czyny i skutecznie hamowało przed powtarzaniem się takich zachowań.

Zasadą postępowania w sprawach nieletnich jest, iż koszty postępowania ponoszą rodzice nieletniego lub inne osoby zobowiązane do alimentacji nieletniego, chyba że ze względu na warunki materialne i osobiste tych osób, sąd uzna za celowe odstępianie od obciążania ich kosztami w całości lub w części (art. 32 § 1 u.p.n.).

Na powyższe koszty w niniejszym postępowaniu składały się: wynagrodzenie przyznane biegłej sądowej A. D. w kwocie 384,00 zł za sporządzenie pisemnej opinii, wynagrodzenie przyznane biegłej sądowej B. J. w kwocie 626,00 zł za sporządzenie pisemnej opinii, wynagrodzenie przyznane biegłej sądowej M. N. w kwocie 384,00 zł za sporządzenie pisemnej opinii oraz wynagrodzenie przyznane Mediacje (...) K. J. (2) ul. (...) lok. 52, (...)-(...) W. w kwocie 230,47 zł za przeprowadzenie mediacji, tj. łącznie 1624,47 zł.

Biorąc pod uwagę okoliczność, że rodzice nieletnich pracują zawodowo i jak wynika ze sprawozdań kuratora zawodowego ich sytuacja finansowa jest dobra, Sąd postanowił rodziców nieletnich obciążyć kosztami postępowania w ten sposób, że zobowiązać ich do pokrycia kosztów wydanej w sprawie opinii biegłych i nakazać pobrać na rzecz Skarbu Państwa Kasa Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie od: W. i M. J. kwotę 465 złotych, od M. K. (1) i M. K. (2) kwotę 465 złotych, zaś od M. i K. L. (2) kwotę 464 złote, a w pozostałym zakresie (tj. w zakresie kosztów przeprowadzenia mediacji na podstawie art. 32 § 1 u.p.n.) koszty postępowania przejąć na rachunek Skarbu Państwa.

Z uwagi na powyższe Sąd orzekł jak na wstępie.